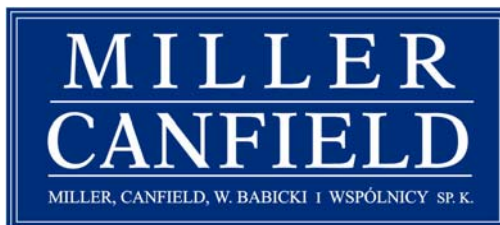

Winter 2003/2004

Polish Law Review

Warszawa:
tel. (48-22) 447 4300
fax (48-22) 447 4301

Gdynia:
tel. (48-58) 782 0200
fax (48-58) 782 0201

Katowice:
tel. (48-32) 757 2414
fax (48-32) 757 2483

W TYM NUMERZE:

- ◆ Najważniejsze zmiany w ustawach o podatkach dochodowych, wchodzące w życie z dniem 1 stycznia 2004 roku
- ◆ Projekt nowej ustawy o podatku od towarów i usług – zakres opodatkowania (wybrane zagadnienia)
- ◆ Nowelizacja prawa pracy
- ◆ Nowe uregulowanie zwolnień grupowych
- ◆ Gwarancje zapłaty za roboty budowlane
- ◆ Terminy zapłaty w transakcjach handlowych
- ◆ Zmiany w przepisach o ogólnym bezpieczeństwie produktów
- ◆ Jeszcze o zmianach w regulacji dotyczącej nabywania nieruchomości przez cudzoziemców

IN THIS ISSUE:

- ◆ Major Amendments to the Corporate Income Tax and Personal Income Tax, Effective from 1 January 2004
- ◆ The Draft VAT Act – the Scope of Taxation (selected issues)
- ◆ Amendments to the Labour Code
- ◆ New Rules Governing Mass Layoffs
- ◆ Payment Guarantees for Construction Works
- ◆ Payment Dates in Commercial Transactions
- ◆ General Product Safety
- ◆ More on Acquisition of Land by Foreigners

Upzejmie informujemy, iż wszystkie poprzednie wydania biuletynu "Polish Law Review", jak również artykuły prasowe przygotowane przez prawników naszej kancelarii dostępne są na stronie internetowej www.millercanfield.com w zakładce "Services – Our Practice in Poland".

Please be informed that previous issues of the "Polish Law Review" bulletin as well as press articles by our lawyers are available on the web site www.millercanfield.com in the "Services – Our Practice in Poland" folder.

NAJWAŻNIEJSZE ZMIANY W USTAWACH O PODATKACH DOCHODOWYCH, WCHODZĄCE W ŻYCIE Z DNIEM 1 STYCZNIA 2004 ROKU.

Podatek dochodowy od osób prawnych

Od 1 stycznia 2004 r. osoby prawne będą płacić podatek dochodowy według stawki 19%, tj. o 8% niższej niż dotychczasowej. Zwiększa się natomiast obciążenie dywidend oraz innych udziałów w zyskach osób prawnych – zryczałtowany podatek wynoszący dotychczas 15% wzrośnie do 19%. Skorygowano katalog wydatków, których nie będzie można zaliczyć w ciężar kosztów. Z kosztów uzyskania przychodów wyłączono między innymi wydatki na finansowanie świadczeń zdrowotnych pracowników (poza świadczeniami, do ponoszenia których podatnik jest zobowiązany na podstawie przepisów prawa). Doprecyzowano

MAJOR AMENDMENTS TO THE CORPORATE INCOME TAX AND PERSONAL INCOME TAX, EFFECTIVE FROM 1 JANUARY 2004

Corporate Income Tax

Starting January 1, 2004, the corporate income tax rate will be reduced to 19% for all "legal persons", some 8% less than the current rate. The lump-sum tax on dividends and other shares in profits realised by a legal person will also be at the rate of 19%, representing an increase from the current rate of 15%. Additionally, the list of expenditures, which do not constitute revenue-earning costs, has been revised. For instance, employee health care expenses paid by the employer may no longer be treated as a revenue-earning cost. However, an employer is permitted to treat as revenue-earning costs those costs paid to the benefit of an employee if such payment is required by the law. Further, the moment of earning revenue has been better

moment uzyskania przychodu w przypadku m.in. częściowego wykonania usługi, dostaw energii elektrycznej, zbycia pożyczonych papierów wartościowych. Zdefiniowano pojęcie pożyczki na potrzeby unormowań dotyczących tzw. cienkiej kapitalizacji, czyli finansowania spółek przez udziałowców zagranicznych bez podwyższania kapitału zakładowego.

Koniecznością dostosowania naszych przepisów do prawa UE podyktowane jest wprowadzenie nowych zasad proporcjonalnego zaliczania na poczet należnego w Polsce podatku od dywidend, podatku zapłaconego za granicą przez podmioty powiązane z podmiotami zagranicznymi. Taki był też główny powód wprowadzenia nowego zwolnienia dla spółek zagranicznych uzyskujących w Polsce dywidendy i inne dochody w zyskach osób prawnych.

Podatek dochodowy od osób fizycznych

Zgodnie ze znowelizowaną ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych osoby prowadzące działalność gospodarczą będą mogły wybrać opodatkowanie dochodów z działalności gospodarczej wedle liniowej stawki 19%. Podatek naliczany jest od dochodów, a więc po uwzględnieniu kosztów uzyskania przychodu, według dotychczasowych zasad. Rozliczającym się według niego nie przysługują żadne ulgi ani odliczenia, poza odliczeniem od dochodu składek na ubezpieczenie społeczne, a od podatku - na zdrowotne. Indywidualni przedsiębiorcy rozliczający się wedle dziesiętnastoprocentowej stawki nie będą mogli się wspólnie rozliczać z małżonkiem ani korzystać z uprzywilejowania związanego z opodatkowaniem przewidzianym dla samotnych rodziców. Zrezygnowano na stałe z waloryzacji skali podatkowej. Jej przedziały będą takie same jak w 2002 i 2003 r., a stawki takie jak dotychczas, tj. 19, 30 i 40%. Ponadto stawką 19% opodatkowane będą zyski giełdowe – dochody uzyskane z odpłatnego zbycia akcji i obligacji kupionych po dniu 1 stycznia 2004 r. Ujednolicono także sposób opodatkowania wszystkich zysków kapitałowych. Od 1 stycznia 2004 r. będą one obciążone według jednej liniowej stawki 19%, z tym że w odniesieniu do niektórych źródeł podatek będzie zryczałtowany, a w odniesieniu do innych – naliczany będzie od dochodu ustalonego z uwzględnieniem kosztów uzyskania przychodu. Zniknie również znaczna część ulg, m.in. na własne odpłatne kształcenie się i doksztalcenie, literaturę fachową i inne. Znacznie mniej będzie również możliwości odliczeń i zwolnień.

PROJEKT NOWEJ USTAWY O PODATKU OD TOWARÓW I USŁUG - ZAKRES OPODATKOWANIA (WYBRANE ZAGADNIENIA)

Najważniejszym powodem zmiany regulacji podatku VAT jest wymóg dostosowania polskiego prawa do dyrektyw Unii Europejskiej. Zagadnienie to jest uregulowane na gruncie europejskim w VI Dyrektywie Rady z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji przepisów państw członkowskich, dotyczących podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej; ujednoliconą podstawą wymiaru podatku (77/388/EWG ze zm.). Poniżej w zarysie zostaną przedstawione główne zmiany dotyczące zakresu

defined with respect to several activities, including the partial performance of a service, the supply of electricity and the transfer of the borrowed securities. Moreover, the definition of a loan has been introduced so as to address the issue of thin capitalisation, by which foreign shareholders finance their local entities without increasing the share capital.

The need to harmonise Poland's tax regulations with those of the EU have also created the need to adopt new rules regarding the taxation of dividends payable in Poland in light of taxes already paid abroad by entities associated with foreign entities. New exemptions for foreign companies, which receive in Poland dividends and other shares in profits realised by legal persons, have been introduced.

Personal Income Tax

In accordance with the most recent amendments to Poland's Personal Income Tax Law, individuals who conduct economic activity may elect to simply pay a flat tax of 19% on the income generated by such economic activity. The income subject to tax is decreased by revenue-earning costs (defined as under currently binding provisions). Taxpayers, who decide to pay income tax pursuant to the new provisions, will not be able to claim other exemptions or deductions, except for social insurance and health insurance contributions. An individual entrepreneur who elects the flat tax rate of 19% will not be able to file a joint tax return with his/her spouse, nor to benefit from the tax benefits afforded to single parents. For other taxpayers, the personal income tax rate has not changed. The income tax brackets will remain the same as in 2002 and 2003, and the tax rates will remain unchanged, i.e. 19, 30 and 40%. Moreover, income earned from the sale of securities on the stock exchange purchased after January 1, 2004 will be taxed at the rate of 19%. The regulations concerning the taxation of capital gains have been unified. As of January 1, 2004 capital gains will be taxed at the flat rate of 19%; however, certain types of income will be taxed as a lump sum tax, while other sources of income will be taxed on the net amount following the deduction of permitted revenue-earning costs. Most of the exemptions and allowances have been eliminated, in particular for one's own training and education, professional reading, etc. The number of possible deductions has also been reduced.

THE DRAFT VAT ACT – THE SCOPE OF TAXATION (SELECTED ISSUES)

The provisions governing VAT must be amended in order to adjust Polish law to European Union law. Regulations regarding VAT are included in the VIth Directive of the European Council of 17 May 1977 on the harmonisation of the laws of the Member States relating to turnover taxes – a common system of value added tax – uniform basis of assessment (77/388/EEC, as amended). The most significant changes concerning the scope of taxation are briefly discussed below, which – if enacted - are intended to take effect as of 1 May 2004.

opodatkowania, które zostaną wprowadzone przez nową ustawę o podatku od towarów i usług z dniem 1 maja 2004 r.

Zakres opodatkowania – uwagi ogólne

Na skutek wejścia w życie projektowanej ustawy zakres opodatkowania podatkiem VAT ulegnie rozszerzeniu. W aktualnym stanie prawnym opodatkowaniu podatkiem VAT podlega sprzedaż towarów i świadczenie usług na terenie Polski, a także import i eksport towarów i usług. Według projektu nowej ustawy opodatkowaniu, będą podlegać następujące czynności:

- odpłatna dostawa towarów i odpłatne świadczenie usług na terytorium kraju,
- eksport i import towarów,
- wewnątrzwspólnotowe nabycie towarów na terytorium kraju,
- wewnątrzwspólnotowa dostawa towarów.

Ciężar dowodu

W nowej ustawie zakres przedmiotowy opodatkowania podatkiem VAT został ujęty ogólnie. Opodatkowaniu będzie podlegała każda transakcja wykonywana przez przedsiębiorcę, ze wskazaniem jakie czynności nie podlegają opodatkowaniu. Przyjmuje się, że wszystkie transakcje dokonywane przez podatnika VAT w ramach wykonywanej przez niego działalności są albo dostawą towarów albo świadczeniem usług. Zaprezentowany powyżej ogólny sposób ujęcia przedmiotu opodatkowania spowoduje zasadnicze konsekwencje w płaszczyźnie zmiany ciężaru dowodu. Obecnie to organy podatkowe muszą udowodnić, że dana czynność podlega opodatkowaniu, natomiast po wejściu w życie nowej ustawy, to podatnik będzie musiał udowodnić, że jego transakcja nie jest opodatkowana dostawą towarów, czy też odpłatnym świadczeniem usług.

Dostawa towarów

Po wejściu w życie nowej regulacji „dostawa towarów” będzie w pewnym sensie odpowiednikiem „sprzedaży towarów”, która aktualnie podlega opodatkowaniu. A zatem zakres opodatkowania ulegnie rozszerzeniu, gdyż jako dostawę towarów będzie się traktować przeniesienie prawa do rozporządzania towarami jak właściciel, a nie tylko przeniesienie własności towarów. Dla uznania, że nastąpiła dostawa towarów wystarczy, że podmiot nabędzie tzw. własność ekonomiczną, tzn. będzie mógł dowolnie rozporządzać i dysponować uzyskanym towarem. Dostawą towarów będzie przykładowo: rzeczywiste wydanie nieruchomości nawet bez zachowania formy aktu notarialnego, przymusowe wywłaszczenie z nieruchomości, leasing kapitałowy, przekazanie lub zużycie towarów na cele osobiste podatnika, a także wszelkie inne przekazanie towarów bez wynagrodzenia, w szczególności darowizna.

The scope of taxation – general remarks

Once the new amendments take effect on 1 May 2004, the scope of VAT taxation will be expanded. Currently, the sale of goods and services in Poland is subject to VAT, as well as the import and export of goods and services. According to the draft act, the list of activities subject to VAT will include:

- the supply of goods and services effected for consideration in Poland,
- the export and import of goods;
- intracommunity acquisition of goods in Poland, and
- intracommunity supply of goods.

Burden of proof

In the draft act, the scope of activities subject to VAT has been described generally. As a rule, each and every transaction effected by an entrepreneur shall be subject to VAT, except for certain exempt transactions listed in the act. It is presumed that every transaction performed by a VAT taxpayer within the scope of its economic activity will constitute either the supply of goods or the rendering of services. This general rule of defining the scope of transactions subject to VAT will cause significant consequences with respect to shifting the burden of proof. Currently, the tax authorities must prove that the specific activity is subject to VAT. When the draft act comes into force, the burden of proof will be shifted to the taxpayer and the taxpayer will have to prove that the transaction is not subject to VAT.

Supply of goods

After the draft act takes effect, the “supply” of goods might be regarded as an equivalent to the “sale” of goods, which currently is subject to VAT. The scope of taxation will be extended, because every transfer of the right to dispose of the good as the owner will be deemed to be the supply of goods, not only the transfer of ownership right to the good. In order to qualify a transaction as the supply of goods, it is sufficient that an entity simply acquires “economic ownership”, i.e. that the entity will have the ability to freely dispose of the acquired good. The following activities would in particular constitute the supply of goods: the actual delivery of vacant possession to a real property without a notarial deed, compulsory expropriation of real property, capital lease, transfer or use of goods for personal use of the taxpayer, as well as every other transfer of goods without consideration, including donations.

Towary i usługi

Kolejną ważną zmianą jest rozszerzenie definicji towaru. Obrót wieloma rzeczami i prawami, które dotychczas za towar nie były uznawane, od 1 maja 2004 r. będzie podlegał podatkowi. W szczególności w nowej ustawie towarami będą grunty, przy czym projekt zakłada zwolnienia dla wszystkich gruntów poza budowlanymi.

Zgodnie z art. 7 ust. 1 projektu ustawy usługą jest każde świadczenie na rzecz osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nie mającej osobowości prawnej, które nie stanowi dostawy towarów. A zatem usługą jest to, co nie jest towarem. Ponadto należy podkreślić, że usługą będzie nie tylko określone działanie ale również powstrzymanie się od określonej aktywności albo znoszenie aktywności innej osoby np. w ramach ustanowienia służebności gruntowej.

Odliczanie VAT od zakupu gruntu pod inwestycje

Jak było wyżej wspomniane, grunty budowlane zostaną uznane za towar i w związku z tym zostaną opodatkowane 22% stawką VAT. Niestety analiza przepisów ustawy o VAT wskazuje, że podatek VAT od zakupionych gruntów nie będzie można odliczyć. VAT można bowiem odliczać jedynie od zakupu środków trwałych podlegających amortyzacji, natomiast grunty amortyzacji nie podlegają. Jakkolwiek opodatkowanie gruntów podatkiem od wartości dodanej jest zgodne z zacytowaną na wstępie VI Dyrektywą, to niemożność odliczania tego podatku jest sprzeczna z europejskim regulacjami. Fakt ten budzi podejrzenie, iż uniemożliwienie odliczania podatku VAT od zakupionych gruntów jest raczej pomyłką ustawodawcy, a nie świadomym zamiarem legislacyjnym. Jednakże na dzień dzisiejszy, o ile projektowane przepisy w omawianej kwestii się nie zmienią, dla podatników wejście w życie nowej ustawy o podatku od towarów i usług oznacza dwudziestodwuprocentowe podwyższenie kosztów inwestycji.

NOWELIZACJA PRAWA PRACY

W dniu 1 stycznia 2004 r. wchodzi w życie kolejna doniosła nowelizacja przepisów prawa pracy, wprowadzona ustawą z dnia 14 listopada 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks pracy oraz o zmianie niektórych innych ustaw. Poniżej przedstawiamy zarys najważniejszych zmian wprowadzonych tą nowelizacją.

- Zmieniono tytuł oraz zakres regulacji Rozdziału IIa w Dziale I kodeksu pracy, który obecnie normuje kwestie związane z dyskryminacją nie tylko ze względu na płeć, ale również ze względu na wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, narodowość, przekonania polityczne, przynależność związkową, pochodzenie etniczne, wyznanie, orientację seksualną. Nie tylko zatem poszerzono katalog sfer, w których dojść może do dyskryminacji pracowników, ale również wszelkie przypadki dyskryminacji poddano jednemu mechanizmowi ochronnemu uregulowanemu w powyższym rozdziale. Ponadto, uregulowano kwestię tzw.

Goods and services

Another major change expands the definition of a good. As of 1 May 2004, trading in many things and rights so far not considered a good will be subject to VAT. In particular, land will now be included in the definition of a good. With this said, however, all land, except for building land, will be exempt from VAT.

Pursuant to Article 7.1 of the draft act, every transaction effected to the benefit of a natural person, legal person or unincorporated organisational unit, which is not regarded as the supply of goods, will constitute a service. In other words, everything that is not a good is a service. Moreover, it should be emphasised, that not only activities may constitute a service, but also restraining from performing a particular activity or putting up with the activity of another person, e.g. under an easement appurtenant.

Deduction of VAT from the acquisition of land for investment purposes

As mentioned above, building land shall be treated as a good, and will therefore be subject to VAT at the rate of 22%. Unfortunately, the analysis of the draft act indicates, that VAT calculated on the acquired land may not be deducted. VAT may be deducted only from the purchase of assets subject to depreciation, and land is not subject to depreciation. Imposing VAT on building land in accordance with the provisions of the VIth Directive referred to above, while at the same time not providing for the possibility to deduct such VAT payments, is contrary to EU law. This result may very well be a mistake due to poor drafting, rather than an intended and purposeful act of the legislature. However, as of today, if this provision of the draft act is not further amended, upon taking effect, the draft act will cause Polish taxpayers to incur an additional 22% cost in the acquisition and development of building land.

AMENDMENTS TO THE LABOUR CODE

On 1 January 2004 another major revision to the Labour Code will take effect. The amendments were introduced by the Act to Amend the Labour Code of 14 November 2003 (“the Act”). The most significant changes introduced by the Act are concisely presented below.

- The title and scope of Chapter IIa in Division I of the Labour Code has been amended. This chapter addresses now gender and age discrimination, as well as discrimination based upon disability, race, religion, nationality, political beliefs, membership in trade unions, ethnical origins, beliefs, and sexual orientation. In addition to broadening the definition of what constitutes job discrimination, the different legal mechanisms previously used to protect an employee against such discrimination have now been unified in Chapter IIa. Moreover, the issue of mobbing (harassment) has been included (Article 94³ of the Labour Code).

mobbingu, czyli psychicznego szykanowania pracowników (art. 94³ k.p.).

- W sposób wyczerpujący określono dane osobowe, które pracownik obowiązany jest przekazać pracodawcy.
 - Zmieniono zasady przejmowania pracowników przez nowy zakład pracy.
 - Zmieniono przepisy dotyczące nawiązywania stosunku pracy, zawierania umowy o pracę oraz wprowadzono obowiązek pracodawcy informowania nowego pracownika m. in. o dobowej i tygodniowej normie czasu pracy, długości okresu wypowiedzenia, urlopie wypoczynkowym.
 - Wprowadzono przepisy regulujące zatrudnienie na terytorium Polski pracowników z państw Unii Europejskiej.
 - Zmieniono regulacje dotyczące rozwiązywania przez pracodawców stosunków pracy. Najważniejsze zmiany obejmują m.in.: zakaz zwolnień pracowników korzystających z urlopów wychowawczych w ramach tzw. zwolnień indywidualnych.
 - Zmieniono przepisy dotyczące czasu pracy oraz urlopów.
 - Wprowadzono instytucję konsultacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawca jest zobowiązany konsultować z pracownikami lub ich przedstawicielami wszystkie działania związane z bezpieczeństwem i higieną pracy.
 - Wprowadzono przepisy dotyczące zatrudnienia pracowników tymczasowych (ustawa o zatrudnieniu pracowników tymczasowych).
 - Wprowadzono lub przywrócono przepisy, których wejście w życie przesunięto do czasu wstąpienia Polski do Unii Europejskiej. Do najważniejszych regulacji należą:
 - przepisy o europejskich radach zakładowych,
 - regulacja art. 25¹ kodeksu pracy, zgodnie z którą zawarcie trzeciej kolejnej umowy na czas określony jest równoznaczne z zawarciem umowy na czas nieokreślony, jeżeli między zawarciem kolejnych umów nie minął jeden miesiąc (przepis ten obowiązywał do dnia wejścia w życie poprzedniej dużej nowelizacji kodeksu pracy, tj. do dnia 29 listopada 2002 r.)
 - przepisy o warunkach zatrudnienia pracowników skierowanych do pracy na terenie Polski z państwa będącego członkiem UE.
- The type and scope of personal data that an employee may be required to furnish to an employer has now been defined in the new Act.
 - The rules governing the transfer of employees from one employer to another have been modified.
 - The manner in which an employment relationship is created and the manner in which a labour contract is entered into have been changed. An employer will now be required to give notice to a new employee on daily and weekly working hours, the amount of annual leave he or she is entitled to take, and the notice period to be provided in any termination notice.
 - Provisions governing the employment of EU citizens have been introduced.
 - Provisions governing the termination of an employment contract by the employer have been changed. The most significant change applies to the prohibition against laying off employees as part of individual layoff while on parental leave.
 - The provisions on working time and annual leave have been amended.
 - Employers are now required to consult with their employees or employee representatives regarding hygiene and safety in the workplace.
 - The new amendments also introduce additional regulations regarding the employment of temporary workers (the Act on Employing Temporary Employees).
 - Some regulations, which are scheduled to take effect upon Poland joining the European Union, have been introduced or reintroduced to the Labour Code. These provisions include:
 - provisions on the European works council;
 - Article 25¹ of the Labour Code, according to which entering into the third consecutive definite-term agreement is equivalent to entering into a labour contract for an indefinite period of time, if less than a month has elapsed between the agreements (such provision had been in force until the previous major amendment to the Labour Code came into force, i.e. until 29 November 2002);
 - regulations regarding the conditions of employment for employees delegated to work in Poland from a Member State of the European Union.

NOWE UREGULOWANIE ZWOLNIEŃ GRUPOWYCH

1 stycznia 2004 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 13 marca 2003 r. o szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn niedotyczących pracowników (Dz.U. Nr 90, poz. 844). Ustawa ta zastąpi dotychczas obowiązującą ustawę z dnia 28 grudnia 1989 r. o

NEW RULES GOVERNING MASS LAYOFFS

On January 1, 2004, the new law dated March 13, 2003 on the Specific Principles of Terminating Labour Relationships for Reasons not Attributable to Employees (Journal of Laws No. 90, Item 844; "the Law") shall enter into force. The Law shall replace the law dated December 28, 1989 on the Specific

szczególnych zasadach rozwiązywania z pracownikami stosunków pracy z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tekst jedn.: Dz.U. z 2002 r., nr 112, poz. 980, ze zm.). Ustawa na nowo reguluje kwestie trybu dokonywania zwolnień z przyczyn nie dotyczących pracowników, obowiązków pracodawcy z tym związanych oraz uprawnień pracowników.

Tak jak dotychczas, przepisy ustawy zobowiązani będą stosować pracodawcy zatrudniający co najmniej 20 pracowników.

Wyróżnić należy dwa typy zwolnień regulowanych przepisami ustawy. Pierwszy z nich stanowią tzw. zwolnienia grupowe. Zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy, zwolnieniem grupowym jest wypowiedzenie przez pracodawcę stosunku pracy z przyczyn nie dotyczących pracowników lub rozwiązanie stosunku pracy na mocy porozumienia stron, jeżeli w okresie nieprzekraczającym 30 dni (dotychczas termin ten wynosił 3 miesiące) zwolnienie obejmuje co najmniej: 10 pracowników, jeżeli pracodawca zatrudnia mniej niż 100 pracowników, 10% pracowników, gdy pracodawca zatrudnia co najmniej 100, ale nie więcej niż 300 pracowników albo 30 pracowników, jeżeli pracodawca zatrudnia co najmniej 300 pracowników. W powyższych limitach rozwiązanie stosunku pracy z inicjatywy pracodawcy na mocy porozumienia stron uwzględniane jest jedynie wtedy, gdy dotyczy co najmniej 5 pracowników.

Utrzymano obowiązek pracodawcy konsultacji zamiaru dokonania zwolnień grupowych z zakładowymi organizacjami związkowymi działającymi u danego pracodawcy, przy czym zgodnie z nowymi uregulowaniami konsultacje te winny się zakończyć albo zawarciem stosownego porozumienia albo sporządzeniem przez pracodawcę regulaminu zwolnień grupowych. Utrzymano również obowiązki informacyjne wobec powiatowego urzędu pracy.

Przepisy ustawy stosować się będzie również do zwolnień indywidualnych (tj. nie wyczerpujących limitów dla zwolnień grupowych określonych powyżej), jeżeli wyłącznym powodem uzasadniającym konieczność wypowiedzenia stosunku pracy przez pracodawcę lub rozwiązania stosunku pracy na mocy porozumienia stron będą przyczyny nie dotyczące pracowników.

Zgodnie z art. 8 i 10 ustawy, zarówno w przypadku zwolnień grupowych, jak i zwolnień indywidualnych, pracownikom przysługuje odprawa pieniężna w wysokości uzależnionej od stażu pracy u danego pracodawcy. Limity wysokości odpraw pozostały niezmienione w porównaniu z aktualnymi uregulowaniami. Zrezygnowano jednak z wyliczenia kategorii pracowników, którym nie przysługiwały m.in. pracownikom, którzy wykonują działalność gospodarczą na własny rachunek, nabyli prawo do emerytury lub renty, są zatrudnieni w innym zakładzie pracy lub w kilku zakładach pracy łącznie w pełnym wymiarze czasu pracy lub prowadzą odpowiednie gospodarstwo rolne). Utrzymano zasadę, że maksymalna wysokość odprawy pieniężnej nie może przekroczyć kwoty 15-krotnego minimalnego wynagrodzenia za pracę ustalanego na podstawie odrębnych przepisów, obowiązującego w dniu

Principles of Terminating Labour Relationships for Reasons Attributable to the Employer (consolidated text: Journal of Laws of 2002, No. 112, Item 980, as amended). The Law regulates the issues regarding layoffs for reasons not attributable to employees, related obligations of the employer and the rights of the employees.

As under the current law, the provisions of the Law shall be applicable with respect to employers employing over 20 people.

Pursuant to the Law, two categories of layoffs shall be distinguished. The first is a so-called “mass layoff”. Pursuant to Article 1.1 of the Law, a mass layoff shall be treated as the termination of a labour relationship for reasons not attributable to the employees, or the termination of such labour relationship by agreement of the parties if within the period not exceeding 30 days (3 months pursuant to the current law) the layoff concerns (1) not less than 10 employees if employer employs less than 100 people, (2) 10% of the employer’s employees if the employer employs more than 100 but less than 300 people, or (3) 30 employees if the employer employs at least 300 employees. Within the above limits, the termination of the labour relationship initiated by the employer and made under an agreement of the parties shall be possible only if it concerns at least 5 employees.

The duty of the employer to discuss the terms of the intended mass layoff with the unions operating at the particular employer has been maintained. Furthermore, pursuant to the Law, such discussions may be terminated either upon the conclusion of a relevant agreement or upon the adoption by the employer of its own mass layoff by-laws. Also, the duty to inform the relevant employment office has been maintained.

The provisions of the Law shall also apply to “individual layoffs” (i.e. layoffs which do not meet the above mentioned requirements) if the exclusive reason justifying the termination of the labour relationship by the employer or under an agreement of the parties is a reason not attributable to the employee.

Pursuant to Articles 8 and 10 of the Law, in case of mass as well as individual layoffs, a laid-off employee shall have the right to obtain severance pay, depending on the length of employment at the given employer. The severance pay caps remain unchanged. However, the current categories of employees who are not entitled to receive such severance pay has now been eliminated (under the current law, employees conducting economic activity on their own account, employees who have acquired the right to obtain old-age pension payments or other pensions, employees working full time at another employer or at several other employers, or running an agricultural farm are not entitled to such severance pay). The severance payment may not exceed 15 times the minimum monthly wage, determined on the basis of separate provisions in force at the time of the layoff.

rozwiązania stosunku pracy.

Zmieniono również zasady rozwiązywania stosunku pracy z pracownikami chronionymi na mocy odrębnych przepisów, których dotychczas nie można było zwolnić w ramach zwolnień grupowych (np. pracowników będących członkami zarządu zakładowych organizacji związkowych, będących społecznymi inspektorami pracy czy powołanych do odbycia czynnej służby wojskowej lub jej form zastępczych). Zachowano zasadę, że w przypadku upadłości lub likwidacji pracodawcy można rozwiązać stosunek pracy z każdym pracownikiem.

W razie ponownego zatrudniania pracowników w tej samej grupie zawodowej pracodawca powinien zatrudnić pracownika zwolnionego zgodnie z przepisami ustawy w ramach zwolnień grupowych, o ile pracownik zgłosi zamiar podjęcia zatrudnienia u tego pracodawcy w ciągu roku od ustania stosunku pracy. Zatrudnienie takiego pracownika powinno nastąpić w okresie 15 miesięcy od dnia rozwiązania stosunku pracy w ramach zwolnień grupowych.

Do trwających po 1 stycznia 2004 r. postępowań dotyczących rozwiązania stosunku pracy z pracownikami z przyczyn dotyczących zakładu pracy (tj. przykładowo takich, gdzie wypowiedzenie stosunku pracy zostało doręczone pracownikowi przed 1 stycznia 2004 r., natomiast stosunek pracy rozwiąże się po 1 stycznia 2004 r.) stosuje się przepisy dotychczasowe. Dotyczy to również przepisów ustalających wysokość odprawy pieniężnej przysługującej pracownikowi, chyba że odprawa pieniężna, która przysługiwałaby pracownikowi na podstawie przepisów ustawy, jest dla pracownika korzystniejsza. W takim przypadku do zasad udzielania odprawy pieniężnej stosuje się przepisy ustawy.

Jednym z celów wprowadzenia nowych zasad dotyczących zwolnień grupowych jest dostosowanie polskiego prawa pracy do uregulowań Unii Europejskiej. W tym zakresie ustawa implementuje dyrektywę Rady nr 98/59/EC z 20 lipca 1998 r. w sprawie dostosowania ustawodawstw państw członkowskich dotyczących zwolnień grupowych.

GWARANCJE ZAPŁATY ZA ROBOTY BUDOWLANE

W dniu 7 listopada 2003 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 lipca 2003 r. o gwarancji zapłaty za roboty budowlane (Dz.U. Nr 180, poz. 1758). Przepisy ustawy znajdują zastosowanie do umów, których przedmiotem jest wykonywanie robót budowlanych w rozumieniu prawa budowlanego. Podstawowym przedmiotem regulacji ustawowej jest przyznanie wykonawcom robót budowlanych uprawnienia do żądania od zamawiającego roboty gwarancji zapłaty, która zabezpieczałaby terminową płatność wynagrodzenia za wykonane roboty. Pojęciem „gwarancji zapłaty” ustawa obejmuje gwarancję bankową, gwarancję ubezpieczeniową, akredytywę bankową oraz poręczenie banku udzielone wykonawcy robót budowlanych na zlecenie zamawiającego wykonanie robót.

Furthermore, the rules concerning the termination of labour relationships with those employees protected on the basis of specific provisions, who could not previously have been dismissed as part of a mass layoff (i.e. employees – members of the board of the unions, social work inspectors or employees that were serving in the army) have been changed. The rule has been maintained, under which in the event of bankruptcy or liquidation of the employer the labour relationship may be terminated with any employee.

In the event of reemploying people within the same professional group the employer should employ the employee that was made redundant pursuant to the provisions of the Law, provided that the employee applies for reemployment within one year of the date he or she was laid off. The employment of such employee should take place within 15 months of the date the labour contract was terminated.

Following January 1, 2004, with respect to proceedings currently pending relating to the termination of labour relationship for reasons attributable to the employer (e.g. proceedings, where the termination notice was served on the employee before 1 January 2004 and the labour relationship will be terminated after that date), the previous regulations will continue to apply. The above rule will also apply with respect to determining the amount of severance to be paid to the dismissed employee, unless such payment would be more under the new Law, in which case the new regulations will apply.

One of the reasons for introducing the new regulations is to bring Polish law into compliance with that of the European Union. In this respect the law implements Council Directive 98/59/EC of 20 July 1998 on the approximations of the laws of the Member States relating to collective redundancies.

PAYMENT GUARANTEES FOR CONSTRUCTION WORKS

On 7 November 2003 a new law took effect regarding payment guarantees for construction works, which was enacted on 9 July 2003 (Journal of Laws No. 180, item 1758, the “Act”). The Act applies to agreements concerning the performance of construction works, as defined in the Construction Law. The Act gives the contractors the right to request from the investor a payment guarantee, with such guarantee intended to ensure the investor’s timely payment of all amounts owed to the contractor arising out of a construction contract. The payment guarantee is defined as a bank guarantee, an insurance guarantee, letter of credit issued by a bank or a bank’s warranty granted to the contractor upon the request of the investor.

Uprawnienie wykonawcy robót budowlanych do żądania gwarancji zapłaty za wykonane roboty nie może zostać wyłączone ani ograniczone przez czynności prawną. Strony nie mogą zatem w umowie zawrzeć postanowienia, iż wykonawca nie będzie uprawniony do żądania gwarancji zapłaty lub gwarancji zapłaty przewyższającej określoną kwotę. Takie zastrzeżenie umowne, jako sprzeczne z ustawą, byłoby nieważne i nie pozbawiałoby wykonawcy prawa żądania gwarancji zapłaty od zamawiającego roboty budowlane. Podobnie zamawiający nie może wypowiedzieć umowy, której przedmiot stanowią roboty budowlane, z powodu wystąpienia przez wykonawcę z żądaniem gwarancji zapłaty.

Zgodnie z przepisami ustawy wykonawca może w każdym czasie, a więc nie tylko przy zawarciu umowy, żądać od zamawiającego roboty gwarancji zapłaty do wysokości roszczenia z tytułu wynagrodzenia wynikającego z umowy oraz zleceń dodatkowych. Udzielenie przez zamawiającego gwarancji, a następnie zlecenie wykonawcy dodatkowych robót, uprawnia wykonawcę do żądania dalszej gwarancji zabezpieczającej płatność wynagrodzenia ponad kwotę wynikającą z wykonania pierwotnego zakresu zleconych robót. W przypadku dokonania terminowej zapłaty za wykonane roboty zamawiający może żądać od wykonawcy zwrotu kosztów udzielonych gwarancji zapłaty w części, w jakiej dokonał terminowej zapłaty za wykonanie robót. Zamawiający może domagać się zwrotu przedmiotowych kosztów w wysokości powszechnie przyjętej, jednak nie wyżej niż 2% gwarantowanej kwoty.

Jeżeli wykonawca nie uzyska wystarczającej gwarancji zapłaty w wyznaczonym przez siebie terminie, uprawniony jest do wstrzymania się od wykonywania robót i oddania obiektu zamawiającemu, a po bezskutecznym upływie dodatkowego terminu wyznaczonego zamawiającemu na piśmie, wykonawca uprawniony jest do odstąpienia od umowy z winy zamawiającego. Brak wystarczającej gwarancji zapłaty stanowi, w myśl przepisów ustawy, przeszkodę w wykonywaniu robót budowlanych z przyczyn dotyczących zamawiającego i uprawnia wykonawcę do żądania wynagrodzenia na podstawie art. 639 kodeksu cywilnego, a zatem wynagrodzenia pomniejszonego o to, co wykonawca zaoszczędził wskutek niewykonania umowy. Uprawnienia przyznane na podstawie ustawy nie naruszają przepisów o wykonywaniu zobowiązań i skutkach ich niewykonania.

Przepisy ustawy znajdują zastosowanie do umów, których przedmiot stanowią roboty budowlane w rozumieniu prawa budowlanego, zawartych od dnia wejście w życie ustawy, tj. od 7 listopada 2003 r.

TERMINY ZAPŁATY W TRANSAKCJACH HANDLOWYCH

W dniu 1 stycznia 2004 r. wejdzie w życie ustawa z dnia 12 czerwca 2003 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. Nr 139, poz. 1323). Z dniem wejścia w życie tej ustawy moc stracą przepisy aktu normatywnego, który

A contractor's right to a payment guarantee cannot be limited or contracted around. The construction contract itself may not include any provision stating that the contractor would not be entitled to request the payment guarantee, nor may the contract limit the amount of such guarantee to a specific amount. Any such limitation, which would be in clear contradiction of the Act, would be null and void. The contractor would still retain the right to demand such guarantee from the investor. Moreover, the investor may not terminate the construction contract with a notice due to the contractor exercising its right to obtain a payment guarantee.

According to the Act, the contractor may at any time (therefore not only at the time of entering into the agreement) demand that the investor provide an adequate payment guarantee up to the amount of the contractor's claim for remuneration as set forth in the construction contract and additional orders. If the investor provides the required guarantee and subsequently orders additional construction services, the contractor will have the right to demand an additional guarantee securing the payment for the additional work. If the investor pays the contractor for the work performed in a timely manner as provided for in the construction contract, the investor may seek reimbursement from the contractor of the cost of providing the payment guarantee with regard to the amount paid in the timely manner. Such reimbursement should be in the amount commonly accepted, not exceeding however 2% of the payment guarantee.

If the contractor is not provided with a proper payment guarantee within the time period specified by the contractor, the contractor may cease the further performance of the construction works and refuse to deliver the building to the investor. Furthermore, if after the expiration of an additional period of time for payment being made by the contractor in writing, payment has still not been made, the contractor will now be entitled to rescind the construction contract due to the fault of the investor. The lack of a proper payment guarantee constitutes, according to the Act, an obstacle to the performance of the construction contract attributable to the investor, which entitles the contractor to claim remuneration under Article 639 of the Civil Code, i.e. remuneration decreased by the amount saved by the contractor in not performing the balance of the construction contract. This entitlement granted under the Act does not infringe the provisions on performance of obligations and on the consequences of non-performance.

The Act applies to construction works agreements, as defined in the Construction Law, entered into after the Act took effect, i.e. after 7 November 2003.

PAYMENT DATES IN COMMERCIAL TRANSACTIONS

On 1 January 2004 the Act of 12 June 2003 on Payment Dates in Commercial Transactions (Journal of Laws No. 139, Item 1323, the "Act") will take effect. On the date this law enters into force, provisions of the Act of 6 September 2001 on Payment Dates in

dotychczas regulował – w znacznie węższym zakresie – kwestie związane z nadmiernie, zdaniem ustawodawcy, wydłużonymi terminami zapłaty w określonego typu umowach, tj. ustawy z dnia 6 września 2001 r. o terminach zapłaty w obrocie gospodarczym.

Ustawa znajdzie zastosowanie do umów, których przedmiotem będzie odpłatne dostarczanie towarów lub świadczenie usług, zawieranych w związku z wykonywaną przez strony działalnością gospodarczą lub zawodową (art. 2 ustawy), przy czym art. 3 ustawy zawiera zamknięty katalog podmiotów, wyłącznie pomiędzy którymi zawarte umowy podlegać będą regulacji ustawy (m.in. przedsiębiorcy w rozumieniu ustawy – Prawo działalności gospodarczej, osoby wykonujące wolny zawód, oddziały i przedstawicielstwa przedsiębiorców zagranicznych). Spoza zakresu działania ustawy wyłączone zostaną m.in. długi objęte postępowaniem upadłościowym lub układowym (obecnie, po wejściu w życie ustawy – Prawo upadłościowe i naprawcze, tylko postępowaniem upadłościowym, zarówno obejmującym likwidację majątku dłużnika, jak i przewidującym możliwość zawarcia układu), czy też umowy, na podstawie których wykonywane są czynności bankowe.

Celem ustawy jest zwalczanie opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych, przy czym w świetle przepisów ustawy opóźnieniem, sankcjonowanym naliczaniem lub możliwością naliczania odsetek, jest nie tylko niedotrzymanie terminu płatności określonego w umowie, ale również spełnienie świadczenia pieniężnego przed upływem tego terminu, jeśli jednocześnie płatność została dokonana po terminie określonym w ustawie.

Należy wyróżnić kilka sytuacji, kiedy to wierzycielowi, czyli podmiotowi, który spełnił swoje świadczenie niepieniężne (dostarczył towar, świadczył usługę), przysługują – automatycznie lub na żądanie – odsetki, które należy uznać za ekwiwalent wynagrodzenia za kredyt kupiecki, jakiego w istocie udziela dostawca towaru (usługodawca) podmiotowi „zwlekającemu” z dokonaniem płatności.

Zgodnie z art. 5 ustawy, jeżeli w umowie określono termin zapłaty dłuższy niż 30 dni, wierzyciel może żądać odsetek ustawowych za okres począwszy od 31 dnia po spełnieniu świadczenia niepieniężnego i doręczeniu dłużnikowi faktury lub rachunku – do dnia zapłaty, nie dłużej jednak niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego. Zatem, jeżeli w umowie dostawy określono termin płatności jako 45 dni (od dnia dokonania dostawy i doręczenia faktury) i płatność została dokonana 45 dnia, wówczas dostawca może zażądać od zamawiającego odsetek w wysokości ustawowej (obecnie 13% w skali roku – od sumy wyrażonej w pieniądzu polskim, 8% w skali roku – od sumy wyrażonej w walucie obcej) za okres piętnastu dni. Podkreślić należy, że odsetki należne są jedynie na żądanie, a zatem obowiązek ich zapłaty aktualizuje się pod warunkiem i z chwilą zażądania zapłaty odsetek.

Business Trade will lose effect, which act has so far regulated – however to a lesser extent – the issues connected with extended (too much, in the Parliament’s opinion) payment dates in certain types of agreements.

The new Act will apply to agreements, the subject of which will be supplying goods or rendering services, concluded within the business operations of the parties (Art. 2 of the Act). Art. 3 of the Act contains a catalogue of entities, the agreements between which will be subject to the Act (in particular entrepreneurs within the meaning of the Law on Business Activity, professionals such as lawyers, doctors, etc., branches and representative offices of foreign entrepreneurs). The Act shall not apply in particular to debts included in bankruptcy or arrangement proceedings (now, after entry into force of the Law on Bankruptcy and Reorganisation, this provision refers only to bankruptcy proceedings, both by liquidation of the bankrupt’s assets and with the possibility to make an arrangement) or to agreements, based on which banking activities are performed.

It is the objective of the Act to counteract payment delays in commercial transactions. Within the meaning of the Act, a delay, the sanction of which is the automatic or potential accrual of interest, should be understood not only as ineffective elapse of the payment due date, but also payment made prior to the payment due date if such payment is made after a specific date set forth in the Act.

Several situations should be identified, where a creditor, i.e. the party which rendered its in-kind performance (supplied the goods, rendered services), is entitled – either automatically or on demand – to the payment of interest on the outstanding balance due as compensation for, in effect, extending a loan to the other party until such time as payment is made.

Pursuant to Art. 5 of the Act, if in an agreement the payment date is longer than 30 days, the creditor may demand statutory interest for the period starting on the 31st day after the in-kind performance was rendered and the invoice was delivered to the debtor, until the actual payment date, no longer, however, than the payment due date. Therefore, if in a supply agreement the payment date is 45 days (from the supply of goods and delivery of the invoice) and the actual payment is made on the 45th day, then the supplier may demand statutory interest (now amounting to 13% p.a., if the sum is denominated in PLN and 8% p.a., if the sum is denominated in a foreign currency) for 15 days (the difference between the 30-day threshold and the date of payment). It should be emphasised that the interest is due only on demand and therefore the obligation to pay interest materialises provided that and from the moment the supplier demands interest.

Natomiast jeśli terminu zapłaty nie określono w umowie, wierzycielowi bez wezwania przysługują odsetki ustawowe za okres począwszy od 31 dnia po spełnieniu świadczenia niepieniężnego – również do dnia zapłaty, ale nie dłużej niż do dnia wymagalności świadczenia pieniężnego, przy czym za dzień wymagalności świadczenia pieniężnego uważa się dzień określony w pisemnym wezwaniu dłużnika do zapłaty (w szczególności na fakturze lub na rachunku) – art. 6 ustawy. Zatem, jeśli w podanym wyżej przykładzie 45-dniowy termin wynikałby nie z umowy, ale np. z faktury doręczonej zamawiającemu przez dostawcę, a płatność została dokonana 45 dnia, wówczas dostawcy należałyby się odsetki (w tej samej wysokości, co w powyższym przykładzie) z mocy prawa, a zatem bez konieczności dokonania przez dostawcę jakiegokolwiek czynności w tym zakresie.

Sposób naliczania i wysokość odsetek w sytuacji, gdy zapłata następuje po dniu, w którym roszczenie o zapłatę stało się wymagalne, uregulowane są w art. 7 ustawy. W takim wypadku, od dnia, w którym roszczenie o zapłatę stało się wymagalne, do dnia zapłaty należą się – bez wezwania – odsetki w wysokości równej odsetkom karnoskarbowym (obecnie 13,5% w stosunku rocznym), chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki za opóźnienie. Przepis ten reguluje zatem „normalne opóźnienie” dłużnika w spełnieniu świadczenia pieniężnego, niezależnie od terminu zapłaty, jaki został określony przez strony w umowie lub w inny sposób. Jeżeli zatem w umowie dostawy termin zapłaty określono by na 45 dni, a płatność nastąpiłaby 60 dnia, wówczas dostawcy należałyby się automatycznie odsetki w wysokości karnoskarbowej (za okres od 46 do 60 dnia) oraz odsetki w wysokości ustawowej za okres od 31 do 45 dnia, jeżeli dostawca wezwałby zamawiającego do ich zapłaty. Natomiast jeżeli termin zapłaty wynosiłby 7 dni od dnia doręczenia faktury, a płatność nastąpiłaby 15 dnia, wówczas dostawcy należałyby się – bez wezwania – odsetki w wysokości karnoskarbowej za osiem dni opóźnienia.

Należy również mieć na uwadze, że zgodnie z art. 9 ustawy czynność prawna wyłączająca lub ograniczająca uprawnienia wierzyciela lub obowiązki dłużnika określone w ustawie, jest nieważna. Ponadto, każda czynność prawna zmierzająca do obejścia przepisów ustawy jest obarczona sankcją nieważności na podstawie art. 58 ust. 1 kodeksu cywilnego.

Ustawę stosować się również będzie do umów zawartych przed jej wejściem w życie, jeśli towary nie zostały jeszcze dostarczone lub usługi nie były jeszcze świadczone przed tym dniem.

ZMIANY W PRZEPISACH O OGÓLNYM BEZPIECZEŃSTWIE PRODUKTÓW

13 listopada br. Sejm uchwalił nową ustawę o ogólnym bezpieczeństwie produktów, która zastąpi obecnie obowiązującą ustawę ze stycznia 2000 r. Nowe przepisy implementują do polskiego prawa Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady nr 2001/95/WE z dnia 3 grudnia 2001 r.,

If the payment date is not defined in the agreement, the creditor is entitled, without the need to demand payment, statutory interest for the period starting the 31st day after the in-kind performance was rendered – also until the actual payment date but no longer than until the payment due date, and the payment due date shall be understood as the date specified in the debtor's written call for payment of the price (in particular in an invoice) – Art. 6 of the Act. Therefore, if in the above example the 45-day payment due date would not result from the agreement but e.g. from an invoice delivered by the supplier to the principal and if the actual payment was made on the 45th day, the supplier would be entitled to interest (in the same amount as above) *ex lege*, that is the supplier would not have to forward a demand to the principal.

The manner of accrual and the amount of interest in a situation where the payment is effected after the date the claim for payment became due and payable is regulated in Article 7 of the Act. In such a case, for the period from the date the claim for payment became due and payable until the actual payment date the creditor is automatically entitled to interest in the amount equal to interest on late tax payments (now 13,5% p.a.), unless the parties agreed to a higher interest rate. This provision thus regulates consequences of debtor's "regular delay" in effecting the payment, irrespective of the payment date set in the agreement between the parties or otherwise. If, therefore, in a supply agreement the payment date is 45 days and the actual payment date is effected the 60th day, the supplier would automatically be entitled to interest equal to interest on late tax payments (for the period between 46th and 60th day) and to statutory interest for the period between 31st and 45th day, provided, however, that the supplier demanded payment of such interest. If the contractually set payment date is only 7 days from the delivery of the invoice and the payment is effected the 15th day, the supplier would automatically be entitled to interest equal to interest on late tax payments for the eight days of delay.

Attention should also be drawn to the fact that pursuant to Article 9 of the Act, a legal act excluding or limiting a creditor's rights or debtor's obligations provided for in the Act is invalid. Also, any legal act designed to evade the strict provisions of the Act would be invalid under Article 58.1 of the Civil Code.

The Act shall also apply to agreements entered into before its entry into force, if the goods shall not have been yet delivered or the services not yet rendered by 1 January 2004.

GENERAL PRODUCT SAFETY

On 13 November 2003 the Sejm passed a new product safety law, which is intended to replace the current one adopted in January 2000 (the „Act”). The new Act harmonises Poland's consumer protection laws with Council Directive 2001/95/EC, adopted on 3 December 2001, which provides for general

a także precyzują istniejące regulacje, w szczególności w zakresie procedur związanych z wykonywaniem nadzoru nad bezpieczeństwem produktów.

W nowej ustawie zmieniono definicję produktu. Będzie nim nie tylko rzecz ruchoma przeznaczona bezpośrednio do użytku konsumentów, ale i taka, co do której istnieje prawdopodobieństwo, że może być przez konsumentów używana, nawet jeśli nie była dla nich przeznaczona. Pojęcie produktu obejmować będzie również rzeczy dostarczone lub udostępnione w ramach świadczenia usług. Na skutek wprowadzonych zmian niewątpliwie poszerzy się lista produktów, które będą musiały spełniać wymagania bezpieczeństwa, co w założeniu projektodawców prowadzić ma do wzmocnienia ochrony interesów konsumentów. Do ustawy wprowadzono także definicję wypadku konsumenckiego, który będzie rozumiany jako zdarzenie nagłe, zaistniałe w związku z używaniem produktów, którego następstwem jest zgon albo uszkodzenia ciała wymagające udzielenia pomocy medycznej.

Nowa ustawa rozszerza obowiązki producentów i dystrybutorów w zakresie bezpieczeństwa produktów. Pojęcie dystrybutora zastąpi obowiązujący termin „sprzedawca” i oznaczać będzie przedsiębiorcę uczestniczącego w dowolnym etapie procesu dostarczania lub udostępniania produktu, którego działalność nie wpływa na właściwości produktu związane z jego bezpieczeństwem. Ten ostatni element odróżnia dystrybutora od producenta, którym jest przedsiębiorca prowadzący działalność w zakresie wytwarzania produktu lub osoba, występująca na zewnątrz jako wytwórca, a także przedstawiciel wytwórcy oraz każdy podmiot posiadający możliwość wpływania na właściwości produktu związanego z jego bezpieczeństwem. Producent zobowiązany będzie do wprowadzania na rynek wyłącznie produktów bezpiecznych, tj. takich, które w zwykłych lub innych dających się przewidzieć warunkach używania nie stwarzają żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarzają je w znikomym rozmiarze. Poza tym na producencie będą ciążyły przede wszystkim obowiązki związane z informowaniem konsumentów o zagrożeniach związanych z użytkowaniem produktu oraz możliwościach przeciwdziałania im. Z kolei dystrybutor zobowiązany będzie w szczególności do działania z należytą starannością w celu zapewnienia bezpieczeństwa produktów.

W odniesieniu do procedur sprawowania nadzoru nad bezpieczeństwem produktów nowe przepisy wyraźnie rozróżniają postępowanie kontrolne prowadzone przez Państwową Inspekcję Handlową, mające na celu ocenę, czy dana rzecz ruchoma spełnia wymogi bezpieczeństwa, oraz postępowanie w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu, wszczynane przez Prezesa UOKiK, zmierzające do zastosowania środków pozwalających na usunięcie stwierdzonych zagrożeń. W przypadku potwierdzenia, że produkt nie odpowiada wymogom bezpieczeństwa, Prezes UOKiK może m.in. nakazać wyeliminowanie zagrożeń przez stwarzanych, zakazać wprowadzenia go do obrotu, nakazać

product safety regulations throughout the European Union. The Act also intends to improve the regulations currently in force regarding, in particular, procedures of supervision of the product safety.

The new Act modifies the definition of a product. Under the new definition, a product is to be understood as any movable object intended for consumer use or likely to be used by a consumer, even if not intended for consumers. The term ‘product’ will also refer to objects supplied or made available in the course of providing services. These changes are certainly going to broaden the group of products that will have to comply with safety requirements, which – as was the legislature’s intent – is to enhance consumer protection. The Act also defines what constitutes a consumer accident, which will now include any sudden event, resulting from the use of a product and leading to either death or bodily harm requiring medical assistance.

The new Act broadens the existing set of obligations of manufacturers and distributors with respect to product safety. The present term ‘seller’ has been replaced with ‘distributor’, to include any professional involved in the supply chain of the product, whose activity does not affect the safety characteristics of the product. This very element distinguishes a distributor from a manufacturer, the latter being defined as any entity conducting economic activity in the area of product manufacture, as well as the manufacturer’s representative or any other entity insofar as its activity may affect the safety characteristics of the product. A manufacturer may only place safe products on the market, i.e. such that, under ordinary or other reasonably foreseeable conditions of use, such products will not endanger consumers. Additionally, manufacturers will also be required to provide information to consumers about possible risks associated with the use of a given product, along with recommended precautions to mitigate such risk of injury. At the same time the distributor will be required to act with due diligence in order to ensure an adequate level of product safety.

With respect to procedures relating to the supervision of product safety, the new regulations expressly distinguish between control proceedings performed by the Public Trade Inspection, intended to evaluate the safety of a given product, and general product safety investigations conducted by the President of the Office for the Protection of Competition and Consumers, intended to identify dangerous products. If a product is found to pose a risk of injury, the President may (1) require the manufacturer to eliminate the risk posed by the product, (2) prohibit the sale of the product, (3) cause the withdrawal of the product from the market, (4) alert customers to the risks, and/or (5) recall the product not only from the market, but also those

natychmiastowe wycofanie z rynku, ostrzeżenie konsumentów, a nawet wycofanie od konsumentów, którzy produkt nabyli, a następnie jego zniszczenie. Ten ostatni środek ma charakter najdalej idący, stąd co do zasady może być zastosowany jedynie wówczas, gdyby inne działania nie byłyby wystarczające dla zapobieżenia poważnym zagrożeniom ze strony produktu. Co istotne, osobie będącej w posiadaniu produktu, co do którego wydano decyzję nakazującą wycofanie od konsumentów, będzie przysługiwać roszczenie odkupienia produktu za kwotę, za jaką został on nabyty, bez względu na stopień zużycia. Zobowiązany do spełnienia żądania ma być w pierwszej kolejności dystrybutor, który sprzedał produkt, jeśli konsument posiada dowód zakupu; jeśli zaś nie dysponuje takim dokumentem, roszczenie będzie można kierować do samego producenta.

Senat wniósł do ustawy nieliczne poprawki, które nie zmieniają zasadniczego kierunku i charakteru nowych regulacji. Większość tych poprawek Sejm przyjął na posiedzeniu w dniu 12 grudnia 2003 r. Ustawa czeka teraz na podpis prezydenta i ogłoszenie w Dzienniku Ustaw. Nowe przepisy wejdą w życie w terminie 30 dni od ogłoszenia.

JESZCZE O ZMIANACH W REGULACJI DOTYCZĄCEJ NABYWANIA NIERUCHOMOŚCI PRZEZ CUDZOZIEMCÓW

Rządowy projekt ustawy o zmianie ustawy o nabywaniu nieruchomości przez cudzoziemców oraz ustawy o opłacie skarbowej 30 września 2003 roku trafił do pierwszego czytania w komisji sejmowej. Zmiany przewidziane w powyższej regulacji mają na celu przede wszystkim realizację zobowiązań negocjacyjnych w obszarze „Swobodny przepływ kapitału”. Postuluje się ponadto przyspieszenie procedury uzyskiwania zezwoleń, ograniczenie udziału organów naczelnych w postępowaniu, wprowadzenie przejrzystych, obiektywnych kryteriów wydawania zezwoleń oraz „uszczerbnienie” ustawy w celu uniemożliwienia jej obejścia.

Zasadniczą zmianę wprowadza art. 8 ust. 2 projektowanej ustawy (który będzie obowiązywał od 1 maja 2004 roku, tj. od dnia uzyskania członkostwa Polski w UE), stanowiąc iż nie jest wymagane uzyskanie zezwolenia przez cudzoziemców będących przedsiębiorcami lub obywatelami państw członkowskich Europejskiego Obszaru Gospodarczego. Od tej zasady przewidziane będą wyjątki, które zostały wynegocjowane przez Polskę w trakcie negocjacji przedakcesyjnych: dotyczyć będą one okresów przejściowych przy nabywaniu nieruchomości rolnych i leśnych oraz drugih domów.

Ponadto w nowelizacji doprecyzowano, a jednocześnie zawężono, niejednoznaczne pojęcie „spółki handlowej kontrolowanej przez cudzoziemca”. Spółka ta została zdefiniowana jako spółka, w której cudzoziemiec lub cudzoziemcy dysponują bezpośrednio lub pośrednio powyżej 50% głosów na zgromadzeniu wspólników lub na walnym zgromadzeniu, także jako zastawnik, użytkownik lub na

products already sold to consumers, including the destruction of such products. This latter measure is the most drastic, and is intended to be used only as a last resort if other measures prove ineffective in protecting consumers. If a product is recalled from the market, the consumer who had purchased the product will be entitled to seek a full refund of the entire price paid for the product, regardless of the condition of the product. Such a claim may be raised against the distributor who sold the product if the consumer is able to produce the sales receipt; if not, the claim for a full refund must be addressed directly to the manufacturer.

The Senate has proposed a few amendments to the Act, which do not interfere in substance with the nature and scope of the Act. On 12 December 2003 the Sejm approved the majority of further amendments. The Act is waiting to be signed by the President and to be published in the Journal of Laws. The Act will take effect 30 days following the moment it is published in the Journal of Laws.

MORE ON ACQUISITION OF LAND BY FOREIGNERS

The governmental draft amendments to the current Act on the Acquisition of Land by Foreigners and the Stamp Duty Act (“the Draft”) was presented the first time in a parliamentary commission on 30 September 2003. The Draft includes amendments intended to fulfil Poland’s obligations regarding the free movement of capital. The Draft is also intended to accelerate the procedure concerning the permits, limit the participation of central authorities in the proceedings, introduce transparent and objective criteria to issue permits and limit the possibilities of circumventing the law.

The major change is provided for in Article 8.2 of the Draft (which will be in force as of 1 May 2004, i.e. from the day Poland joins the EU). This Article exempts the citizens and entrepreneurs from the Member States of the European Economic Area from the obligation to obtain a permit in order to acquire real property in Poland, subject to certain exemptions, negotiated by Poland during the pre-accession negotiations. The exceptions concern the acquisition of agricultural and forest land, as well as second homes in the transitional periods.

Moreover, the Draft attempts to better define what exactly is a “commercial company controlled by a foreigner”. Such company will now be defined as a company in which a foreigner holds directly or indirectly over 50% of the votes at the shareholders meeting, also as a pledgee, user or under an agreement with other persons, as well as a company or a partnership which is a dominant company, as defined in the

podstawie porozumień z innymi osobami, albo zajmują pozycję dominującą w rozumieniu przepisów kodeksu spółek handlowych.

Według projektowanej ustawy zezwolenia będą wydawane na wniosek cudzoziemca, jeżeli nabycie nieruchomości przez cudzoziemca nie spowoduje zagrożenia obronności, bezpieczeństwa państwa lub porządku publicznego, jeżeli nie sprzeciwiają się temu względy polityki społecznej i zdrowia społeczeństwa oraz – co stanowi zmianę w stosunku do obowiązujących obecnie przepisów – jeżeli wykaże on, że zachodzą okoliczności potwierdzające jego więzi z Rzeczypospolitą Polską. Do okoliczności tych należą w szczególności:

1. posiadanie polskiej narodowości lub polskiego pochodzenia,
2. zawarcie związku małżeńskiego z obywatelem Rzeczypospolitej Polskiej,
3. posiadanie zezwolenia na zamieszkanie na czas oznaczony lub na osiedlenie się,
4. członkostwo w organie zarządzającym osoby prawnej lub spółki handlowej nie posiadającej osobowości prawnej, mającej siedzibę w Polsce, kontrolowanej bezpośrednio lub pośrednio przez osobę fizyczną nie posiadającą obywatelstwa polskiego, osobę prawną mającą siedzibę za granicą, lub nie posiadającą osobowości prawnej spółkę podmiotów należących do dwóch poprzednich kategorii, mającą siedzibę za granicą i utworzoną zgodnie z ustawodawstwem państw obcych oraz
5. wykonywanie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej działalności gospodarczej lub rolniczej, zgodnie z przepisami prawa polskiego.

Dla potwierdzenia więzi z Polską wystarczające będzie spełnienie jednej z wymienionych przesłanek.

W projektowanej ustawie określono precyzyjnie, co powinien zawierać sam wniosek o wydanie zezwolenia (dotychczas czynił to informator Ministerstwa nie będący aktem prawnym):

- 1) oznaczenie wnioskodawcy i jego statusu prawnego,
- 2) oznaczenie nabywanej nieruchomości,
- 3) oznaczenie zbywcy,
- 4) określenie formy prawnej nabycia nieruchomości,
- 5) informację o celu i możliwości nabycia nieruchomości.

Do wniosku tego cudzoziemiec ubiegający się o wydanie zezwolenia jest obowiązany dołączyć dokumenty potwierdzające okoliczności wskazane we wniosku oraz okoliczności potwierdzające więzi z Rzeczypospolitą Polską, a także inne dokumenty umożliwiające ustalenie prawidłowości nabycia nieruchomości. Szczegółowe informacje, jakie mają być zawarte we wniosku, będą określone w odrębnym rozporządzeniu wraz ze wzorami oświadczeń składanych w ramach postępowania.

Commercial Companies Code.

According to the Draft, permits will be issued upon an application being filed by a foreigner, if the acquisition of the land by the foreigner will not cause any threat to defence, national security or public order, if the acquisition does not conflict with social politics or social health aspects or if – and this is a major change to the current regulations – the applicant proves the existence of circumstances confirming his or her bonds to Poland. Such circumstances include, in particular:

1. having Polish nationality or Polish ancestry,
2. marrying a Polish citizen,
3. having a temporary or permanent residence permit,
4. being a member of a management body of a legal person or a partnership located in Poland, controlled directly or indirectly by a natural person not having Polish citizenship, a legal person located abroad or a partnership of any of the above entities located abroad and established in compliance with the laws of a foreign country, or
5. carrying out economic or agricultural activity in Poland in compliance with Polish law.

In order to show an adequate connection with Poland, the applicant will have to satisfy one or more of the above criteria.

The Draft also specifically defines what the application for the permit should include (currently this issue is governed by a booklet issued by the Ministry of Interior, which is not a legal act):

- 1) details about the applicant and his legal status
- 2) details about the real property to be acquired,
- 3) details about the seller,
- 4) details about the form of acquisition,
- 5) details about the purpose and the possibility of the real property's acquisition.

The applicant should attach to the application the documents confirming the data included in the application, along with proving the applicant's connection to Poland, as well as other documents showing that the real property is to be acquired in compliance with the law. Detailed information to be included in the application will be defined in a separate regulation, together with the specimen of statements made in the course of the proceedings.

Przedłużone mają zostać okresy ważności zezwolenia – projekt przewiduje okres dwuletni, oraz jego promesy – tu przewidziany jest okres roczny.

The time limit in which the permit may be used will be extended to up two years. The promise to issue the permit will be valid for a year.

Do spraw wszczętych i nie zakończonych do dnia wejścia w życie projektowanej ustawy stosować się będzie przepisy dotychczasowe.

The provisions currently in force will apply to the cases opened and not closed before the Draft takes effect.

Miller Canfield

ul. Batorego 28-32
81-366 **Gdynia**
Tel. (48-58) 782-0200
Fax (48-58) 782-0201

ul. Nowogrodzka 11
00-513 **Warszawa**
Tel. (48-22) 447-4300
Fax (48-22) 447-4301

ul. Francuska 35/37
40-027 **Katowice**
Tel. (48-32) 757-2414
Fax (48-32) 757-2483

www.millercanfield.com

Ann Arbor, MI
Detroit, MI
Grand Rapids, MI
Howell, MI
Kalamazoo, MI
Lansing, MI
Monroe, MI
Troy, MI
New York, NY
Washington, D.C.
Pensacola, FL
CANADA: Windsor, ON

babicki@pl.millercanfield.com

chelchowski@pl.millercanfield.com

wegrzynowski@pl.millercanfield.com

Zastrzeżenie: Niniejsza publikacja została przygotowana dla klientów i pracowników kancelarii Miller Canfield. Ma ona na celu jedynie przedstawienie streszczenia niektórych wydarzeń prawnych z wybranych dziedzin prawa. Z tego powodu informacje zawarte w niniejszej publikacji nie powinny stanowić podstawy do podjęcia jakiegokolwiek decyzji dotyczącej określonego kierunku działania. Informacje te nie mogą też być traktowane jako porada prawna ani nie zastępują szczegółowej opinii prawnej w konkretnej sprawie. W każdym przypadku należy skorzystać z usług doradców prawnych w celu weryfikacji, czy odpowiednie przepisy prawa mają zastosowanie do określonej sytuacji.

Disclaimer: This publication has been prepared for clients and professional associates of Miller Canfield. It is intended to provide only a summary of certain recent legal developments of selected areas of law. For this reason the information contained in this publication should not form the basis of any decision as to a particular course of action; nor should it be relied on as legal advice or regarded as a substitute for detailed advice in individual cases. The services of a competent professional adviser should be obtained in each instance so that the applicability of the relevant legislation or other legal development to the particular facts can be verified.